

פרק 15 – הסחות דעת ומיתוסים

על מרבית העובדות בפרשת "ליברטי" אין חולק. האוניה הגיעה אל חופי סיני ב-8 ביוני 1967 כתוצאה של פקודות לא מעודכנות. פקודות חדשות, המורות לאוניה לא להתקרב למיקום שנקבע לה במקור, שוגרו בטעות למקומות אחרים. האוניה הותקפה בידי חילות האוויר והים של ישראל. שלושים-וארבעה אנשי צוות נהרגו ו-171 נפצעו. מעשי גבורה בוצעו על הסיפון. היו משגים רבים של ישראל וארה"ב. הויכוח העיקרי אינו לגבי אירועים נקודתיים כלשהם שהתרחשו במהלך התקיפה; הוא מתמקד בשאלה האם ידעו התוקפים הישראליים שהם תוקפים אוניה אמריקנית, או שבטעות מצערת זיהו אותה כאוניית אויב.

לפני הסקת מסקנה סופית יש לשקול שאלה חשובה יותר: אם אכן תקפה ישראל אוניה שזוהתה כאמריקנית, מה היה מניע התקיפה? לעיל כבר נדונו מניעים שונים המיוחסים לישראלים לגבי תקיפת אוניה ידועה כאמריקנית. אולם אף לא ישראלי אחד העיד כי התקיפה לא היתה מקרה מצער של טעות בזיהוי. בבואנו לשקול את נושא המניע יש לזכור כי ב-1967 ניצבה מדינת ישראל לבדה מול אויביה הערבים מבלי שמדינה ידידותית אחת תתמוך בה בדרך כלשהי – מלבד ארצות הברית! בהנחה שישראל לא רצתה, מסיבה כלשהי, ש"ליברטי" תוצב בנקודה שהוצבה, האם סביר כי תנקוט פעולה מלחמתית נגד האומה היחידה בעולם שהציעה לה תמיכה כלשהי? השגריר אפרים עברון צוטט בהקשר זה: "ברשותכם, אענה לאתגר. מדוע תעשה ישראל מעשה נורא כזה? ייתכן שאנחנו משוגעים, אבל איננו טיפשים."¹

זאת ועוד, אם היה חשוב כל כך לישראל לנטרל את "ליברטי", האם לא סביר להניח שצבא, ש-4 ימים קודם לכן השמיד את כל חילות האוויר של מדינות העימות הערביות ביום אחד, השמיד מאות טנקים מצריים בסיני והביס את הלגיון הירדני, יכול בקלות להטביע גיגית נושנה, חסרת שריון וחמושה ב-4 מקלעים בלבד?

ניתוח של התקיפות הישראליות מהאוויר ומהים מראה כי הן לא תוכננו היטב ולא היו אפקטיביות. מבנה "כורסה" לא חומש לתקיפת אוניות. הנשק התיקני העיקרי לתקיפת אוניה מאז מלחמת העולם השנייה היה פצצת ברזל קונבנציונלית בת 250 ק"ג [בחיל האוויר הישראלי - פצצת "שרות כללי"]. בקרב מידווי במלחמת העולם השנייה הטביע צי ארה"ב תוך 10 דקות 3 נושאות מטוסים יפניות משורינות היטב ופגע קשות ברביעית הודות לפצצות כאלה.² "כורסה" חומש בתותחי 30 מ"מ ובכמה טילי אוויר-אוויר.³ אמנם אש תותחי "כורסה" היתה מדויקת והציתה דליקות רבות על "ליברטי", אבל האוניה המשיכה בדרכה ולא נמצאה בסכנת טביעה. גם בתקיפת מבנה "רויאל", שהיה חמוש בתותחי 30 מ"מ ופצצות נאפלם, לא היה כדי להטביע את האוניה. לו נועדו התקיפות מהאוויר להטביע את האוניה, היה אפשר לבצע זאת בקלות על ידי שיגור מטוסים חמושים בפצצות "שרות כללי" 250 ק"ג - כפי שביקש מוביל מבנה "רויאל".

התקיפה מהאוויר הסתיימה מבלי שהוטלה ולו פצצה מטביעת-אוניות אחת על "ליברטי". 2 מבני המטוסים התוקפים היו מוקצים למשימות אחרות, שבשבילם חומשו כואות. "כורסה" חזר מסיור לחימה אווירי מעל תעלת סואץ, ו"רויאל" הוסט מתקיפות שריון ורגלים מצריים במדבר סיני.

אין חולק על כך, שכאשר הדביקו הטרפדות הישראליות את "ליברטי", הן לא תקפו. הן עצרו וניסו ליצור איתה קשר באמצעות איתות אור. מדוע עצרו וניסו להתקשר אם כבר ידעו את זהות האוניה ומשימתן היתה לתקוף אותה ולהטביעה? הן היו מהירות יותר מ"ליברטי", ויכולת התמרון של "ליברטי" הוגבלה מאוד בגלל המים הרדודים שמדרום לה. ל-3 הטרפדות היה כל הזמן הנדרש להקיף את האוניה - טרפדת אחת מצד אחד ו-2 מהצד השני, מבלי לחשוש ממים רדודים, ולשגר את הטרפדות שלהם בפריסה שהיתה מוודאת את השמדת "ליברטי". במקום זאת ביצעו תקיפה לא מתואמת, שבמהלכה 80 אחוזים של הטרפדות שלהם החטיאו וטרפדו אחד אף לא שוגר.

יש אי-הסכמה לגבי השאלה איזה איתותים ניצנץ כל צד ומתי, וכן מה כל צד קלט או חשב שקלט. מכל מקום, אין ויכוח שכאשר הטרפדות אותנו, תגובת "ליברטי" היתה לפתוח עליהן בירי. בנסיבות אלה הטרפדות היו רשאיות, גם לפי הוראות פתיחה באש קפדניות ביותר, להשיב אש. לו היתה זאת תקיפה מתוכננת בקפידה, כנטען, מדוע לא תואמה טוב יותר, כדי שיותר מאחד מ-5 הטרפדות ששוגרו יפגע במטרה? פעמים רבות נטען, כי פגיעת הטרפדו במדור NSA באוניה היתה פעולה מדויקת שמטרתה להוציא מכלל פעולה את יכולות ה-NSA באוניה. מספר אנשים, שלא מקבלים את העובדה שהתקיפה היתה טעות מצערת בזיהוי, עדיין משוכנעים שאותה פגיעה היתה קטע מכוון של התוכנית הכוללת להטביע את האוניה. אם התוכנית היתה להטביע את האוניה, מדוע בוצעה במיוחד פגיעה במדור NSA? ועוד, אם הישראלים כה דייקו בשיגור הטרפדות שלהם, שיכלו לפגוע בדיוק במדור NSA, מדוע לא הטביעו את "ליברטי" לחלוטין, ואיך הצליחו 4 מתוך 5 הטרפדות ששוגרו להחטיא את האוניה לגמרי?

המטוסים האמריקניים הקרובים ביותר נמצאו במרחק למעלה משעת טיסה, והאוניה האמריקנית הקרובה ביותר נמצאה במרחק הפלגה של כמעט יממה. האומנם ייתכן, שבנסיבות שכאלה צבא, שזה עתה השמיד ציוד אויב מתוחכם בשווי מיליארדי דולרים, לא הצליח לבצע השמדה של אוניה? כל ניתוח של עובדות אלה חייב להוליך למסקנה כי לו התכוונה ישראל ברצינות להטביע את "ליברטי", היתה מבצעת זאת. מצד שני, אם התכנית בוצעה באורח כה לקוי, ייתכן שגם התכנון לא היה כה זדוני.

כמה ממטילי הספק בהסבר של הטעות המצערת העלו רעיונות שאפשר לסווגם רק כהסחות דעת. אפילו אם נכון אחד מסיפורים אלה - המסוכמים להלן - אין להם כל קשר לשאלה האם התקיפה אירעה בשל טעות בזיהוי, או היתה תקיפה מודעת של אוניה הידועה כאמריקנית.

הדעות חלוקות בשאלה האם ישראל שאלה את ארצות הברית לפני התקיפה אם נמצאו באזור אוניות אמריקניות. יצחק רבין מציין בזיכרונותיו, שבדיקה כזאת נעשתה. אל"מ ארנסט קסטל, הנספח הימי האמריקני בתל אביב ב-1967, מסר שלא קיבל כל פנייה כזאת לפני התקיפה. (אין תיעוד של שאלות שישראלים אחרים אולי שאלו אנשי סגל צבאי או דיפלומטי של ארה"ב אם באורח רשמית ואם באורח לא רשמי.) מתבקשת כאן שאלה: מדוע תמצא ישראל צורך לשאול שאלה כזאת? אף אוניה אמריקנית לא ביקרה בנמל ישראלי מאז נובמבר 1963. המלחמה היתה בין ישראל לערבים. מדוע יחשוב מישהו בישראל על אוניה אמריקנית המפליגה בקירבת אזור הקרבות מבלי שתעדכן מדינה ידידותית (אם לא את כל הצדדים המעורבים) בנוכחות האוניה? זה מתמיה במיוחד לאור ההכרזה האמריקנית הפומבית במועצת הביטחון של האו"ם, כמה ימים קודם לכן, כי לא נמצאו אוניות או מטוסים של ארה"ב בתחום מאות מייל מאזור הלחימה.

אך בהנחה שלא נשאלה שאלה כלשהי על ידי גורם ישראלי כלשהו, נראה כי זה הדבר מלמד כי נעשתה טעות, יותר מאשר להיפך. המחשבה של ישראלים לא היה מושג כי אוניה אמריקנית נמצאת באזור והעובדה שהם לא בדקו כלל אם יש אפשרות כזאת, מחזקים, ולא מפריכים, את ההסבר ש"ליברטי" זוהתה בטעות כאויב.

האם מצרים הכריזה על הים בקרבת סיני כאזור לחימה סגור לתנועה ניטרלית כמה ימים לפני התקיפה? התגובה הישראלית הראשונית היתה "כן".⁴ אבל הבה נניח שמצרים לא נהגה כך. NSA וראשי המטות המשולבים ידעו, כי האזור נמצא באורח ברור בתוך אזור לחימה ודאגו לביטחון "ליברטי". הם שלחו מסרים רבים, שנותבו באורח שגוי, במטרה למנוע ממנה כניסה לאזור. "ליברטי" ידעה על המלחמה, והתפוצצויות בחוף שנראו לעיני אנשי צוות האוניה הבהירו היטב כי מתבצעת לחימה בטווח עין. לשאלה, האם מצרים הכריזה על האזור כאזור לחימה או לא, אין כל קשר להוכחה שהתקיפה לא היתה טעות.

ויכוח נוסף קשור בשאלה האם המטוסים הישראליים ירו רקטות או טילים על "ליברטי". הראיות, שנתמכו בבדיקות שביצעו מעבדות צי ארה"ב, קובעות ככל הנראה שלא. מכל מקום, מה לירי רקטות או טילים ולכוונת התוקפים?

כמה מאנשי צוות "ליברטי" טוענים, כי לפני התקיפה בוצע מעקב אווירי ניכר, ולכן ידעו הישראלים את זהות האוניה לפני התקיפה. הישראלים מודים, כי טיסת סיור הבוקר המוקדמת של מטוס נורד 2501 זיהתה את "ליברטי" וכי המטוסים שחלפו מעליה כל אותו בוקר העבירו דוחות על הימצאות אוניה ליד אל-עריש. הישראלים טוענים כי כל המטוסים האלה, מלבד הסיור הימי מוקדם בבוקר, ביצעו משימות קרביות נגד מטרות

מצריות. כמה מטוסים דיווחו על אוניה ליד אל-עריש, וככל הנראה לחלק מהם לא היה עניין כלשהו ב"ליברטי" – הם לא טרחו אפילו לדווח עליה. ישראל מעולם לא הכחישה שהאוניה זוהתה מוקדם בבוקר. לא נמצא כל נתון שציין כי דוח מיקום אחר כלשהו על "ליברטי" הגיע למפקדת חיל הים או לכל מפקדה אחרת. אין כל שחר למחשבה שראיות כאלה - לו נמצאו - היו מושמדות, שכן במקרה כזה היו מושמדות כל הראיות, לרבות מפות הבוקר.

קיימים כמה סיפורים סותרים על מספר ההזנקות של מטוסים שביצע הצי השישי בניסיון להגן על "ליברטי" בשעה שהותקפה. בין שבוצעו הזנקה אחת או שתיים של מטוסים להגנת "ליברטי", שבוטלו אחר כך, מה הקשר בין ויכוחים אלה על פעולות אוויר של צי ארה"ב, שבשליטה מלאה של מפקדים של צי ארה"ב, ובין השאלה אם ידעו הישראלים שהם תוקפים אוניה אמריקנית?

כמה מחסידי תיאוריות הקונספירציה טוענים, כי הנשיא לינדון ג'ונסון, שר ההגנה רוברט מקנמרה, ראש המבצעים של הצי דיוויד מקדונלד, המפקד העליון של הכוחות הימיים של ארה"ב באירופה ג'ון מקקין, מפקד הצי השישי ויליאם מרטין, ונשיא ועדת החקירה של צי ארה"ב אדמירל אייזק קיד, קשרו קשר לבגוד ב"ליברטי" ובצוותה. אם עלינו להאמין כי חבורה נכבדה זאת, כולה או אפילו כמה מחבריה, עשו יד אחת נגד האינטרס הלאומי של ארצות הברית במטרה להעניק לישראל יתרון כלשהו בקשר לתקיפת "ליברטי" על ידי השתתפות במזימה או בטיח, יש לענות על כמה שאלות:

ראשית, כל אחד מהקושרים-כביכול (מלבד אדמירל קיד, שהגיע לזירה כמה ימים לאחר התקרית) היה יכול לתת בשלב מוקדם פקודה שהיתה מונעת מ"ליברטי" להיכנס לאזור הלחימה. אם הקושרים לא רצו ש"ליברטי" תהיה שם, מדוע בכלל שלחו אותה לשם?

שנית, אם אפשר להאמין, שלנשיא ג'ונסון ולשר מקנמרה היה מניע פוליטי כלשהו לקשר-כביכול, האמנם ניתן להאמין שאדמירל מקדונלד, אדמירל מקקין, אדמירל מרטין ואדמירל קיד, או אחד מהקצינים הנכבדים האלה, היה בוגד במדינתו וקושר מזימה נגד אוניה של צי ארה"ב וצוותה? הרעיון שקצינים אלה היו מעורבים במזימה כזאת הוא נלעג.

ושלישית, מדוע יבגדו נשיא ארצות הברית, שר ההגנה, מפקד הצי השישי, או אחד מהם, באוניה של צי ארה"ב וצוותה על ידי שקר בדבר זמינות חיפוי אווירי להגנת אוניה אמריקנית, או במניעת חיפוי אווירי ממנה כשהותקפה למעשה?

להסחות דעת אלה אין כל קשר לסוגיה האם הכוחות הישראליים שתקפו את "ליברטי" ידעו - לפני התקיפה או במהלכה - כי היא אוניה אמריקנית. אפשר שכמה מהטענות מעניינות, אבל אף לא אחת מהן רלוונטית לשאלה הנדונה. אכן, בנוסף להסחות הדעת הועלו מספר מיתוסים שוב ושוב עד שפיתחו חיים משלהם, אלא שכולם משוללי יסוד לחלוטין.

הסיפורים על הנשיא ג'ונסון, השר מקנמרה, ואדמירל מקדונלד ששוחחו עם הצי השישי ברדיו דיבור מאובטח ב-1967, פשוט בלתי אפשריים. יכולת כזאת לא היתה קיימת כלל ב-1967.

הסיפור של סטיפן גרין על מטוס סיור RF-4C של חיל האוויר האמריקני, שטס מגרמניה לישראל לפני שהחלה מלחמת 1967 וסייע לישראלים במלחמתם בערבים הופרך לגמרי בידי השגריר ריצ'רד פרקר. פרקר הבהיר כי אין כל תיעוד התומך בסיפור זה וכי המקור היה אדם שאמינותו הופרכה לחלוטין בידי אנשים ששירתו עמו והכחישו את הסיפור לחלוטין. (ראו פרק 9).

המיתוס שהפריחו הנשיא נאצר והמלך חוסיין על מטוסי נושאות מטוסים של ארה"ב ובריטניה, שהשתתפו בתקיפות הישראליות הראשוניות על מצרים ב-5 ביוני, (שגם הוא נדון בפרק 9), נחשף כשיקרי בידי מקורות רבים. אפילו הסובייטים לא האמינו בו.

כמה מאנשי צוות "ליברטי" עדיין ממשיכים לטעון, כי הפלגה אל תוך אזור לחימה, שבו התנהל עימות מזוין אינטנסיבי, היתה צעד בטוח לגמרי. מפקד האוניה, קצינים ימיים אחרים, NSA, ראשי המטות המשולבים ומפקדים בכירים אחרים גורסים כולם אחרת.

הסיפור בדבר הבטחת חיפוי אווירי של הצי השישי לליברטי תוך 10 דקות מבוסס על זכרוננו של אנס על מסר שאין לו שום תיעוד, הוא חסר שחר לחלוטין ובלתי אפשרי מבחינה פיזית. נושאות המטוסים האמריקניות

הקרובות ביותר נמצאו מרחק מעל 500 מייל, הרבה יותר משעת טיסה למטוסי הסילון שלהם וכמעט 3 שעות טיסה למטוסי הבוכנה שלהן.

המיתוס על מטוסי F-4B חמושים בנשק גרעיני, שהוזנקו מנושאת מטוסים אמריקנית כמתואר בספרו של אנס (ונתמך בידי אדמירל מורר) הוא עורבא פרח. ב-1967 לא היו בנמצא מטוסי פנטום של צי ארה"ב, או של חיל הנחתים, שאובזרו וחווטו לנשיאת נשק גרעיני. גם אם הפנטומים היו מאובזרים לכך, האישור להזנקת מטוסים וחימושם בנשק גרעיני, כפי שאדמירל מורר היה אמור לדעת, יכול להינתן רק בסמכות נשיאותית (ובכמה מקרים נדירים בידי מפקדי זירה), והזנקה חייבה 3 עד 4 שעות הכנה מראש. אין כל תרשומת של אישור, או הזנקה, כאלה.

הסיפור על צוללת שנמצאה באזור ועבדה ביחד עם "ליברטי", שהועלה בידי פירסון, אבלנד, ואנס, לא נתמך בתיעוד כלשהו. יומני הצוללות שהיו מעורבות כביכול לא משקפים פעילות כזאת, ומפקד הצוללת "אמברג'ק" מכחיש כי הצוללת היתה שם (ראו פרק 17). ואף על פי כן, מיתוס זה מסרב לגווע.

הטענה שמשה דיין, שר הביטחון הישראלי, הורה אישית על התקיפה מבוסס על פיסה יחידה של מודיעין גולמי לא-מוערך (הושג באמצעות התקנה לחופש מידע). ה-CIA הכחיש בפומבי את אמיתות הסיפור הזה בכמה הזדמנויות (ראו פרק 11).

למרות שהיומנים והתרשומות שנוצרו ב-8 ביוני הן בידי צי ארה"ב והן בידי צה"ל מציינים, שהתקיפה מהאוויר נמשכה מ-1358 עד 1412 (כ-14 דקות) והתקיפה הימית נמשכה מ-1430 עד 1440 (כ-10 דקות), עדיין נותר בעינו המיתוס שהתקיפה נמשכה במשך שעות.

גולת הכותרת של מיתוסים אלה היא הטענה הנחרצת שמעלה שורד "ליברטי" דיוויד לואיס, כי נשיא ארצות הברית בגד בארה"ב ובאוניה של צי ארה"ב וצוותה מפני שלא רצה להביך את בעלת הברית ישראל. ואולם כל הטענות בדבר קיומן של ראיות המאששות מיתוס זה הופרכו ביסודיות ובאורח מלא. ראשית, כל מי שבקי בהיסטוריה יודע, כי ב-1967 ישראל לא היתה עדיין בעלת ברית קרובה של ארצות הברית. מי שמעלים טיעון זה חוטאים באנכרוניזם. הנשיא ג'ונסון היה נשיא חזק ושנוי במחלוקת, שאמריקנים רבים חלקו עליו בנושאים רבים, אבל האשמתו בבגידה, כפי שעושה לואיס, היא בגדר חוצפה בל תיאמן.

המיתוס הרווח ביותר הוא השקר הגס שהפריח הסופר ג'יימס במפורד, אשר הכחיש כי היתה אי-פעם חקירה של תקרית "ליברטי" בידי ממשלת ארה"ב. בראיון עם ג'ף מטקלף לאתר האינטרנט *World Net Daily*, ב-24 ביוני 2001, בעמוד 10, מציין במפורד את הצורך "לקרוא לממשלת ארה"ב לבצע חקירה – מה שמעולם לא עשו בעבר.... הם מעולם לא ביצעו חקירה על 'ליברטי'. איכשהו, במפורד לא שם לב או העדיף להתעלם מ-10 חקירות רשמיות אמריקניות לפחות, שנדונו בפרוטרוט בפרק 12 לעיל.

כל הדוחות, מלבד דוח תת הוועדה למודיעין של הסנאט ותת הוועדה לחקירת הכוחות המזוינים של בית הנבחרים, זמינים על פי בקשה, רובם ללא עלות. כמה מהם טעונים תשלום לכיסוי עלות ההעתקה. כמה מקורות כוללים גם את הדוח של קבוצת הביטחון של הצי מ-1967 כחקירה נוספת. יש גם 4 דוחות ישראליים רשמיים (ראו פרק 13).

כאשר עוסקים במיתוסים ניצבים לעתים קרובות בפני חוסר אפשרות להוכיח בדרך השלילה. איך תוכיח שאין לך אחות? לגבי המיתוסים הקשורים ל"ליברטי", הבעיה אינה של חוסר תיעוד. יש אלפי דפים של תרשומות אותנטיות ורלוונטיות לאירוע. רובם נוצרו בזמן התקרית או בסמוך לה. כאשר מעמתים חסידי תיאוריות קונספירציה עם תמונה או עדות בשבועה מתועדים, או עם מסר המפריך עניין מסוים, הם טוענים בדרך כלל כי התמונה, תרשומת העדות, או המסר טופללו ושוננו. למרבה הצער, הרעב לתיאוריות קונספירציה ולהאשמות בדבר טיוח או מזימות גורם לעתים קרובות להתעלמות או לפסילה של עובדות ולקבלת המיתוס כעובדה ללא כל ניסיון לחשוף את האמת על סמך הראיות הזמינות. לעתים קרובות מדי גוברת הנטייה להתעלם מהסיפור האמיתי.

אפשר שכך הוא מפני שחתיירה של האמת על ידי בחינה רצינית של כל העובדות כרוכה במאמצים רבים ובלתי נלאים, שעה שבנקל ניתן לבדות סיפור מעניין, אף שלא היה ולא נברא. מחבר ספר זה עשה מאמץ קפדני לאסוף ולנתח את כל העובדות והראיות.

Richard B. Parker, ed., *The Six Day War: A Retrospective* (Gainesville: University Press of Florida, 1996), 270. הציטוט המלא הוא: "ברשותכם, אענה לאתגר. מדוע תעשה ישראל מעשה נורא כזה? ייתכן שאנחנו משוגעים, אבל איננו טפשים. בשביל ישראל הנמצאת בתוך מלחמה, כשהצי הסובייטי נמצא באופק, לבוא לירות ולנסות להטביע ולהפציץ מלחים אמריקניים הוא גרוע מפשע, זאת איוולת ארוהה. אשר לטענה, שהסיבה היתה שעמדנו לתקוף את רמת הגולן, המחשבה שזאת היתה סיבה טובה דיה לעורר?? דבר נורא זה, שהיה גורם לישראל נזק בל-ישוער, בלתי נתפסת. היו לאמריקנים דרכים רבות לגלות את תוכניותינו. הם ידעו מה קורה וכל מי שמכיר את ישראל יודע שאפילו משאית אחת העולה בכביש היחיד לרמת הגולן צפויה להתגלות. איננו צריכים להטביע אונייה אמריקנית בשביל זה. אני מסתכן בגירוש בלעג מחדר זה, אבל אני שב ואומר לכם שזאת היתה טעות גורלית נוראה."

נושאות המטוסים היפניות "אקגי", "קגה", "היריו" ו"סוריו" אבדו כולן במידויי. Mitsuo Fuchida and Masatake Okurniya, *Midway: The Battle that Doomed Japan* (New York: Ballantine, 1955), 213, 155-77. See also Samuel Eliot Morrison, *History of U.S. Naval Operations in World War II*, (Boston: Little, Brown, 1964), 4-93

ה"רקטות" היחידות היו טילי אוויר-אוויר, קרוב לוודאי סידוויינדר AIM-9 מתבית-חום. אילו נורו, ככל הנראה לא היו ננעלים על אוניית שטח. שברי רסיסים נאספו מ"ליברטי" ונשלחו להערכה במרכז למודיעין מדעי של הצי. המרכז שלח ב-28 ביוני 1967 מסר בקדימות גבוהה ל"ליברטי" עם העתקים לידיעה לראש המבצעים של הצי, למפקד הכוחות הימיים של ארה"ב באירופה, למפקד פיקוד אירופה, לראשי המטות המשולבים (מרכז הסיוור המשותף), למפקד הפיקוד האטלנטי, למפקד הצי השישי, למפקד כוח השירות האטלנטי, ולסוכנות הביון של משרד ההגנה. במסר צוין:

שמור

הערכת רסיסים

a. "ליברטי" (AGTR-5) 081715Z

1. הערכת ביניים של שברים שנתקבלו כתוצאה של תקיפה (הפנייה A) מראה את סוגי התחמושת והמקורות הבאים:

a. 20 מ"מ נפיץ/נותב מ[תותח] גרמני 20K DM-11 של סט"ר.

b. 30 מ"מ נפיץ, תותח מטוס, לאומיות לא ידועה.

c. אלמנט של נותב 40 מ"מ מסט"ר. פגז תוצרת ארה"ב.

d. קליעי 0.5 (כמה) לאומיות לא ידועה.

ככל הנראה, לא נאספו או נמסרו פיסות כלשהן של רסיסי רקטות, טילים או פצצות נפאלם. השאלה האם נפגעה ליברטי מרקטות, נותרה במחלוקת, אבל זה אינו רלוונטי לשאלה האם התקיפה היתה מכוונת או נעשתה בטעות.

חקירה מקדמית של השופט החוקר, סעיף 16: "הועד בפני כי האזור הוכרז על ידי שלטונות מצרים כאזור שהשיט מסוכן בו, הכרזה, שיש להניח כי הגיעה לכל כלי השיט שנמצאו בסביבה."